

Rapportage aanvullend vleermuisonderzoek

Bartholomeus van der Helststraat 15 te Veenendaal

Opdrachtgever	Bruil Bouw Postbus 597 6710 BN Ede
Rapportnummer	6733.004
Versienummer	D2
Status	Eindrapportage
Datum	27 maart 2019
Vestiging	Overijssel Wilhelm Röntgenstraat 7a 8013 NE Zwolle 038 - 7820540 zwolle@econsultancy.nl
Opsteller	T.M. Boom, MSc
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	F.M. van der Heide, MSc
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en -onderzoeksbureaus en werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhandboek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde protocollen en richtlijnen voor onderzoek. Het onderzoek betreft echter een momentopname en geeft een inschatting van de aanwezigheid van beschermde soorten op de onderzoekslocatie. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is nooit met zekerheid uit te sluiten. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
	2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
	2.2 Voorgenomen ingreep en toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie.....	3
3	ONDERZOEKSMETHODIEK	4
4	ONDERZOEKSRESULTATEN.....	5
	4.1 Veldbezoeken	5
	4.2 Verblijfplaatsen binnen de onderzoekslocatie	5
	4.3 Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie	5
	4.4 Foeragerende vleermuizen.....	5
	4.5 Vliegroutes.....	6
5	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING	7
	5.1 Beschermingsregime	7
	5.2 Functie van de onderzoekslocatie voor vleermuizen	7
	5.3 Effecten van de ingreep op vleermuizen en toetsing aan de Wet natuurbescherming	7
6	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	8

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Bruil Bouw opdracht gekregen voor het uitvoeren van een aanvullend ecologisch onderzoek aan de Bartholomeus van der Helststraat 15 te Veenendaal.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van voorgenomen sloop van de bebouwing op de onderzoekslocatie en is naar aanleiding van de resultaten van de quickscan flora en fauna die Econsultancy in mei 2018 op de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd (project 6733.003).

Uit de resultaten van bovengenoemde quickscan blijkt dat de te slopen woning verscheidende geschikte verblijfplaatsen biedt voor gebouwbewonende vleermuizen. Zo is er ruimte aanwezig tussen gevelstenen (figuur 1), achter de zonwering alsmede tussen de betimmering en gevel (figuur 2). Deze ruimtes kunnen gebruikt worden als zomer-, kraam- en/of paarverblijfplaats door gebouwbewonende vleermuissoorten als gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis. Om eventuele verblijfplaatsen van vleermuizen in de woning aan te kunnen tonen dan wel uit te sluiten, werd aanvullend vleermuisonderzoek noodzakelijk geacht.

Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen.

Figuur 1. De gaten in de muur kunnen gebruikt worden door gebouwbewonende vleermuizen.

Figuur 2. De ruimte tussen de betimmering en gevel kan gebruikt worden door gebouwbewonende vleermuizen.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ($\pm 350 \text{ m}^2$) ligt aan de Bartholomeus van der Helststraat 15, circa 1,5 kilometer ten zuidwesten van de kern van Veenendaal. Volgens de topografische kaart van Nederland, kaartblad 39 E (schaal 1:25.000), zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie $X = 165.655$, $Y = 448.030$. In figuur 3 is een overzicht van de onderzoekslocatie alsmede de directe omgeving weergegeven. In de figuren 4 t/m 7 zijn foto's van de bebouwing opgenomen.

Figuur 3. Luchtfoto van de onderzoekslocatie alsmede de directe omgeving.

Figuur 4. Aanzicht woning vanaf de oostzijde.

Figuur 5. Aanzicht woning en tuin vanaf de noordoostzijde.

Figuur 6. Aanzicht woning en tuin vanaf de zuidzijde.

Figuur 7. Overzicht binnentuin en overkapping.

De onderzoekslocatie betreft een woning van één verdieping daterend uit 1975. Daarnaast bestaat de onderzoekslocatie voor een groot deel uit een tuin met veel bestrating en weinig groen. De directe omgeving van de onderzoekslocatie bestaat in alle windrichtingen uit bebouwing met relatief weinig vegetatie langs de wegen. Het dichtstbijzijnde grotere aaneengesloten groen bevindt zich op circa 450 meter ten zuidwesten van de onderzoekslocatie. Het betreft agrarisch landschap met aangrenzend bossen behorend tot het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug.

2.2 Voorgenomen ingreep en toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie

De initiatiefnemer is voornemens om de woning te slopen ten behoeve van nieuwbouw. Tevens zal het op de onderzoekslocatie aanwezige groen worden verwijderd.

3 ONDERZOEKSMETHODIEK

Voor het aanvullend vleermuisonderzoek zijn in de periode juni t/m september in totaal vijf veldbezoeken uitgevoerd. De veldbezoeken vonden plaats in zowel de ochtend- als avonduren. De gebruikte inventarisatiemethode is conform het protocol voor vleermuisonderzoek (versie maart 2017), dat is opgesteld door het Vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureaus en de Zoogdiervereniging, in overleg met Dienst Landelijk Gebied en de Gegevensautoriteit Natuur. De onderzoeksinspanning is gebaseerd op de functies zomer-, kraam- en paarverblijfplaats voor de gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis.

Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van de gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis gunstig. Tijdens geen van de veldbezoeken was de temperatuur lager dan 10 °C. De windsnelheid lag beneden de 6 Bft. en er was geen sprake van neerslag (zie tabel 1 voor de klimatologische omstandigheden).

Tabel I. Onderzoeksinspanning en omstandigheden.

Datum	Tijdstip	Functie	Klimatologische omstandigheden
6 juni 2018	21:45 - 23:45	zomer- en kraamverblijfplaats	onbewolkt, 24,5°C, 2 Bft, 53 % RV
6 juli 2018	22:00 - 00:15	zomer- en kraamverblijfplaats	onbewolkt, 25,4°C, 5 Bft, 41% RV
18 juli 2018	03:30 - 05:45	zomer- en kraamverblijfplaats	onbewolkt, 12,0°C, 1 Bft, 87% RV
21 augustus 2018	21:45 - 23:45	paarverblijfplaats	nevel, 19,5°C, 1 Bft, 82% RV
12 september 2018	21:00 - 23:00	paarverblijfplaats	licht bewolkt, 16,8°C, 3 Bft, 76% RV

Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd binnen de meest gunstige periode van het jaar waarin vleermuizen aantoonbaar van de onderzoekslocatie gebruik zouden kunnen maken (juni - september). Gedurende de periode mei tot en met half juli hebben de meeste soorten hun zomer- en kraamverblijfplaatsen bezet en zijn dan druk bezig met het grootbrengen van jonge dieren. In de maanden augustus en september maken veel vleermuizen gebruik van paarverblijfplaatsen.

Alle veldbezoeken zijn uitgevoerd met behulp van professionele batdetectors (Batlogger M en Pettersson D240x). Tijdens de eerste drie veldbezoeken is voornamelijk gelet op in- en uitvliegende vleermuizen, hetgeen op een zomer- of kraamverblijfplaats wijst. Gedurende de laatste twee veldbezoeken is voornamelijk gelet op baltsgeluiden. In de periode augustus - september produceren mannetjes vleermuizen deze geluiden vanuit of vliegend rondom bebouwing om vrouwtjes te lokken. Indien een mannetje continu dezelfde vliegroute gebruikt en daarbij baltsgeluiden produceert, is de kans groot dat er in de directe omgeving een paarverblijfplaats aanwezig is.

Doordat bovenstaand protocol is gevolgd, bestaat grote mate van juridische zekerheid dat is voldaan aan een wettelijke en maatschappelijk verantwoorde inspanning, om te bepalen of beschermde soorten en hun verblijfplaatsen alsmede het functioneel leefgebied in het geding zijn. Het kan nooit worden uitgesloten dat verblijfsfuncties tijdens het onderzoek worden gemist, maar er is wel aan de onderzoeksinspanning voldaan. In het bijzonder wanneer de aanwezigheid van gebiedsfuncties of soorten wordt uitgesloten, zou een onderzoek volgens het protocol als juridisch voldoende moeten worden aangemerkt.

4 ONDERZOEKSRESULTATEN

4.1 Veldbezoeken

Veldbezoek I (d.d. 6 juni 2018)

Het eerste veldbezoek betrof een avondronde (21:45 - 23:45), waarbij in het bijzonder is gelet op uitvliegende vleermuizen. Het doel daarvan was het aantonen dan wel uitsluiten van een zomer- en/of kraamverblijfplaats. Tijdens het veldbezoek zijn geen uitvliegende vleermuizen waargenomen. Ook zijn geen vaste vliegroutes aangetroffen. Er is wel 1 foeragerende gewone dwergvleermuis waargenomen, welke voornamelijk aan de noordzijde van het gebouw vloog.

Veldbezoek II (d.d. 6 juli 2018)

Het tweede veldbezoek betrof eveneens een avondronde (22:00 - 00:15), om zomer- en/of kraamverblijfplaatsen aan te tonen dan wel uit te sluiten. Tijdens het veldbezoek zijn geen uitvliegende vleermuizen waargenomen. Er zijn tevens geen vleermuizen waargenomen die een vaste vliegroute volgde. Wel zijn er ongeveer 2-3 foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. De meeste activiteit vond plaats aan de noordzijde van het gebouw.

Veldbezoek III (d.d. 18 juli 2018)

Het derde veldbezoek betrof een ochtendronde (03:30 - 05:45), waarbij voornamelijk is gelet op invliegende vleermuizen, om zo de aanwezigheid van zomer- alsmede kraamverblijfplaatsen aan te kunnen tonen dan wel uit te sluiten. Tijdens het veldbezoek zijn echter geen invliegende vleermuizen noch vaste vliegroutes waargenomen. Wel zijn opnieuw ongeveer 2-3 foeragerende gewone dwergvleermuizen alsmede 1 foeragerende laatvlieger waargenomen. De meeste activiteit vond ten noorden en in mindere mate ten oosten van het gebouw plaats.

Veldbezoek IV (d.d. 21 augustus 2018) en V (d.d. 12 september 2018)

Het vierde veldbezoek (21:45 - 23:45) en vijfde veldbezoek (21:00 - 23:00) waren twee avondrondes, waarbij voornamelijk is gelet op baltsende mannetjes om zo eventuele paarverblijfplaatsen aan te tonen. Baltsende mannetjes zijn niet op of in de omgeving van de onderzoekslocatie waargenomen. Verder lieten beide avonden eenzelfde beeld zien; er waren 2 foeragerende gewone dwergvleermuizen actief, welke vooral ten noorden van de onderzoekslocatie vlogen.

4.2 Verblijfplaatsen binnen de onderzoekslocatie

Bovenstaande samenvattend kan worden geconcludeerd dat er geen zomer-, kraam- en paarverblijfplaatsen aanwezig zijn in de te slopen woning.

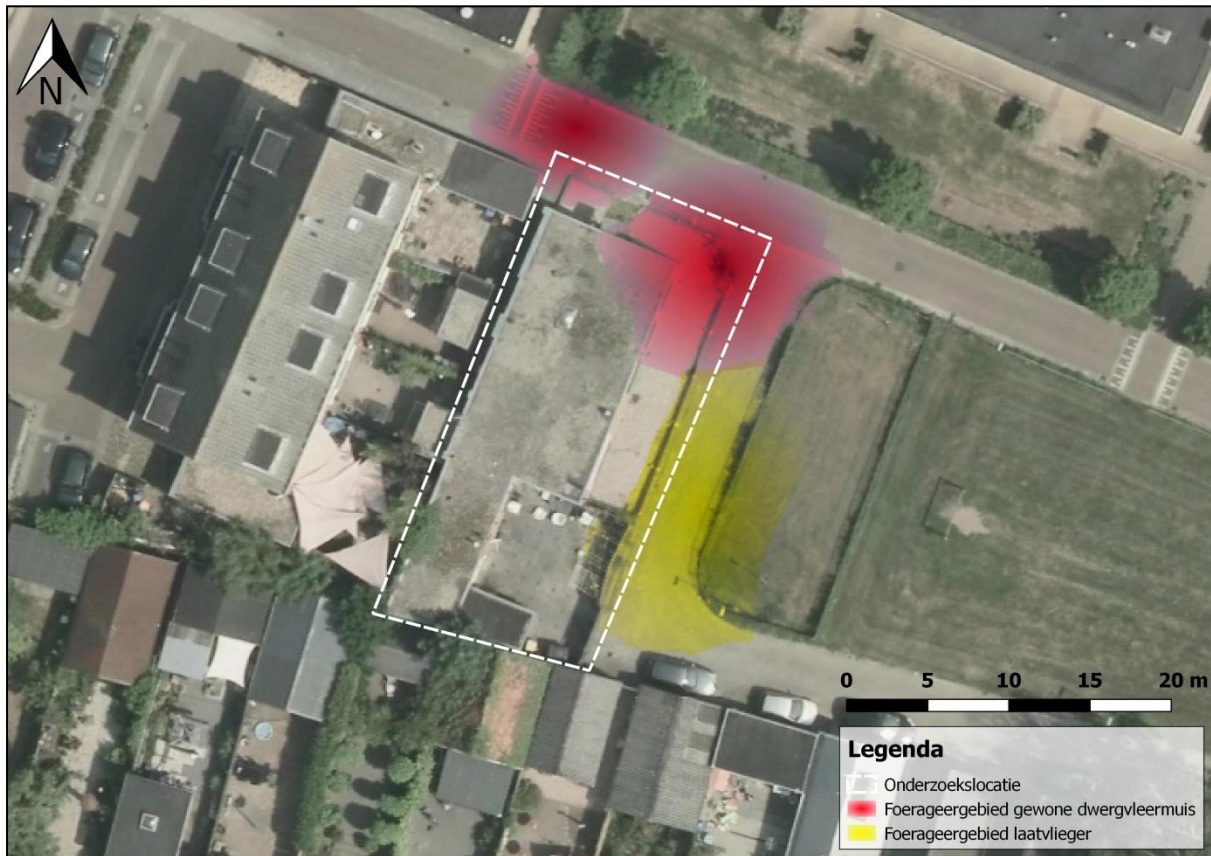
4.3 Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Tijdens de veldbezoeken zijn in de omgeving van de onderzoekslocatie geen in- en/of uitvliegende vleermuizen waargenomen. Vanwege de onderlinge afstand tussen de onderzoekslocatie en omliggende bebouwing, in combinatie met de aard en omvang van de ingreep, is het bovendien uitgesloten dat in de directe omgeving verblijfplaatsen aanwezig zijn die verstoring zullen ondervinden van de voorgenomen plannen op de onderzoekslocatie.

4.4 Foeragerende vleermuizen

Gedurende de veldbezoeken zijn er tussen de 1-3 foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen (zie figuur 8). Tevens is er tijdens het derde veldbezoek (d.d. 18 juli 2018) een foeragerende

laatvlieger aangetroffen. Gezien de relatief lage aantallen foeragerende vleermuizen alsmede de aanwezigheid van meer geschikt foerageergebied (het open grasveld ten oosten van het gebouw en de vegetatie langs wegen en in tuinen) in de omgeving, kan redelijkerwijs worden uitgesloten dat de sloop een negatief effect heeft op het totale aanbod aan foeragemogelijkheden in de omgeving. Overtreding ten aanzien van foerageergebied is daarom niet aan de orde.

Figuur 8. Luchtfoto met onderzoekslocatie en foerageergebieden van vleermuizen.

4.5 Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Dergelijke potentiële vliegroutes zijn op de onderzoekslocatie niet aanwezig. Tijdens de veldbezoeken zijn dan ook geen eenduidige vliegpatronen aangetroffen die door meerdere individuen worden gevolgd. Waargenomen vleermuizen betreffen individuen die uit verschillende richtingen afkomstig zijn. Overtreding ten aanzien van vliegroutes is daarom niet aan de orde.

5 TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

5.1 Beschermingsregime

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten genieten binnen de Wet natuurbescherming een strikte bescherming. Alle vleermuissoorten staan vermeld in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Dit betekent dat verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen verboden is. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort". Dit houdt in dat niet alleen de zomer- en winterverblijfplaatsen maar ook de verbindingen hiertussen (vliegroutes) en de foerageergebieden bescherming genieten.

Vleermuizen zijn streng beschermd omdat dat ze erg kwetsbaar zijn. De afgelopen vijftig jaar zijn sommige soorten erg zeldzaam geworden of geheel verdwenen. Wanneer overwinterende dieren worden verstoord, is de kans groot dat ze sterven omdat ze dan teveel van hun vetreserve gebruiken. Maar al te vaak worden bomen gekapt en oude gebouwen gerenoveerd of gesloopt. Als zich hierin een vleermuiskolonie bevindt, heeft dat grote gevolgen voor de vleermuisstand in de wijde omgeving. Omdat ze meestal maar één jong per jaar krijgen, kan herstel erg lang duren. Vleermuizen kunnen zelf geen verblijfplaatsen maken en zijn dus afhankelijk van bestaande verblijfplaatsen. Daarnaast hebben ingrepen in het landschap ook negatieve gevolgen doordat foerageergebieden en vliegroutes, waar vleermuizen jaren achtereen gebruik van maken, verdwijnen. De impact die een ingreep kan hebben verschilt sterk per situatie en per soort waardoor meestal gedetailleerde gegevens nodig zijn om een passend advies te geven.

5.2 Functie van de onderzoekslocatie voor vleermuizen

Gebaseerd op de huidige onderzoeksinspanning kan met voldoende juridische zekerheid gesteld worden dat er in de te slopen woning geen zomer-, kraam- en/of paarverblijfplaatsen aanwezig zijn. De onderzoekslocatie fungeert eveneens niet als foerageergebied en er lopen geen vaste vliegroutes over of in de directe omgeving van de onderzoekslocatie. De waargenomen foeragerende gewone dwergvleermuizen en laatvliegers vlogen respectievelijk ten noorden en oosten van het gebouw (zie figuur 8). Beide soorten vertoonden geen duidelijke binding met de bebouwing.

5.3 Effecten van de ingreep op vleermuizen en toetsing aan de Wet natuurbescherming

Aangezien er geen verblijfplaatsen in de te slopen woning aanwezig zijn is een overtreding van artikel 3.4 van de Wet natuurbescherming ten aanzien van gebouwbewonende vleermuizen uitgesloten. Daarnaast zal de sloop van de bebouwing op de onderzoekslocatie niet leiden tot het verdwijnen van foerageergebied dan wel vaste vliegroutes van vleermuizen. Er hoeft voor de sloop daarom geen ontheffing op de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd noch hoeven er mitigerende maatregelen worden getroffen.

Ondanks dat er aan de onderzoeksinspanning van het vleermuisprotocol is voldaan, kan het nooit volledig worden uitgesloten dat een incidentele verblijfsfunctie van één of enkele individuen wordt gemist. Het protocollair onderzoek blijft een reeks van momentopnames, waardoor niet elke avond en/of ochtend gedurende het seizoen onderzoek plaats kan vinden. Wanneer er tijdens de werkzaamheden onverhoopt toch één of meerdere vleermuizen worden aangetroffen dienen de sloopwerkzaamheden ter plaatse tijdelijk te worden gestaakt en dient er in eerste instantie contact te worden opgenomen met Econsultancy of een lokale vleermuisdeskundige. In overleg zal vervolgens wor-

den bepaald hoe er verder gehandeld dient te worden en welke eventuele maatregelen getroffen moeten worden.

6 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Econsultancy heeft in opdracht van Bruil Bouw een aanvullend ecologisch onderzoek uitgevoerd aan de Bartholomeus van der Helststraat 15 te Veenendaal in het kader van voorgenomen sloop van de bebouwing op de onderzoekslocatie.

De onderzoekslocatie betreft een woning met omliggende tuin dat grotendeels uit bestrating en relatief weinig groen bestaat. De initiatiefnemer is voornemens om de bebouwing op de onderzoekslocatie te slopen alsmede het aanwezige groen te verwijderen ten behoeve van nieuwbouw.

Conclusie

Aangezien er geen verblijfplaatsen in de te slopen woning aanwezig zijn, is een overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van gebouwbewonende vleermuizen uitgesloten. Daarnaast zal de sloop van de bebouwing op de onderzoekslocatie niet leiden tot het verdwijnen van foerageergebied dan wel vaste vliegroutes van vleermuizen. Er hoeft voor de sloop daarom geen ontheffing op artikel 3.4 van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd en er hoeven geen mitigerende maatregelen te worden getroffen.

Aanbevelingen

Geadviseerd wordt om tijdens de werkzaamheden zo min mogelijk gebruik te maken van (bouw)lampen of te werken met lampen met een aangepast lichtkleur (bijvoorbeeld 590 nm) om verstoring van foeragerende vleermuizen zo veel mogelijk te voorkomen.

Daarnaast wordt geadviseerd, zoals aangegeven in de eerder uitgevoerde quickscan flora en fauna (rapport 6733.004), de sloop van de bebouwing alsmede het verwijderen van het aanwezige groen buiten het broedseizoen (dus niet in de periode maart - augustus) uit te voeren om een eventuele overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van algemeen voorkomende broedvogels te voorkomen. Daarnaast dient te allen tijde rekening gehouden te worden met de algemeen geldende zorgplicht.

Verklarende woordenlijst

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/EHS hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/ EHS, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of verblijfplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kun oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Wet natuurbescherming is gemaakt om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Wet natuurbescherming. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Vaste rust- of verblijfplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Wet natuurbescherming omschrijft niet exact wat een vaste rust- of verblijfplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kan sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Is een vleermuisverblijfplaats anders dan een kraamverblijf. Buiten de kraamperiode worden deze door vrouwtjes gebruikt, binnen de kraamperiode door individuele mannetjes.

